

Čmelák pro lepší stav přírody v Liberci

Čmelák je sdružení, které o ochraně přírody jen nemluví, ale raději koná a buduje. A protože si myslíme, že v Liberci by mělo být více zeleně, pokračujeme v myšlence projektu „Biodiverzita a zeleň v městském prostoru“. Po dvou letech práce na pozemku v Temné ulici se nám podařilo tento pozemek od města dlouhodobě pronajmout a mohli jsme tak začít s jeho většími úpravami.

Na zlepšení stavu lokality nedaleko vysokoškolských kolejí jsme pracovali už na jaře, kdy jsme celou plochu uklidili od odpadků a spadáných větví. Poté jsme pozemek posekali a vyřezali náletové dřeviny. V září nám pomohli dobrovolníci z celého světa, kteří k nám pravidelně jezdí pod záštitou organizace INEX – SDA. Temnou ulici znovu posekali a vyrobili provizorní kompostér. Vyčištěno bylo i koryto potoka a vyhloubena tůň, kde budou moci žít obojživelníci a okolo které budou růst a kvést různé původní mokřadní rostliny. V říjnu Temnou ulici poprvé navštívili studenti Gymnázia a SOŠPg Liberec Jeronýmova, kteří budou v návaznosti na komunitní plánování vytvářet projekt na obnovu pozemku. V listopadu jsme požádali o povolení kácení dřevin, které jsou nakloněné a nestabilní nebo polámané v koruně – ohrožující procházející lidi.

Toto je příběh jedné konkrétní ulice v Liberci, kterou se nám díky vaší podpoře daří proměňovat v lepší místo. A v této práci chceme pokračovat - na jaro plánujeme další úpravy, které budou realizovány na základě návrhů studentů Gymnázia a SOŠPg Liberec Jeronýmova. Ideálně by zde měla vzniknout vlhká květnatá louka, kde se bude líbit nejenom lidem, ale také rostlinám a živočichům, kteří tu naleznou domov.

Naučná stezka představí to nejceněnější z Nového pralesa

2 LOUKA NEBO LES? WIESE ODER WALD?

Nový prales není nepřístupná rezervace. Kromě exkurzí, dobrovolnických akcí a ekovýchovných programů sem bude možné zavítat i díky nové česko-německé naučné stezce, kterou pro vás právě dokončujeme. Stezka na Ještědském hřebeni bude mít sedm zastavení a spojí modrou a zelenou turistickou značku, která se napojuje na naučnou stezku Karolíny Světlé.

Nová naučná stezka vám ukáže nejzajímavější místa Nového pralesa a provede vás nestarším prostorem, kde už je přeměna ze smrkové monokultury na pestrý les velmi dobře vidět. Na panelech se ve dvou jazycích dozvíte kompletní informace o projektu, tzn. jak prales vzniká – jaký byl původní stav, o co se snažíme a jak by měl les vypadat v budoucnu. Určitě se nebudete nudit, připravena je i řada zajímavostí.

Naučná stezka vznikla v rámci česko-německého projektu „Natura 2000 bez hranic“, který je financován Evropským fondem pro regionální rozvoj. Protože Ještědský hřeben je přes zimu pokryt několikametrovými závěsemi sněhu, bude naučná stezka v provozu vždy od jara do podzimu. Aktuální informace najdete na stránkách www.natura.cmelak.cz a www.novyprales.cz

Nový prales navštívila výprava z ostrova sopek

V listopadu si Nový prales přijela prohlédnout výprava z Islandu. Mořská bioložka, univerzitní profesor, starostové obcí a další zástupci státní správy chtěli poznat náš unikátní projekt na obnovu přirozených lesů. Prezentovali jsme jim nejen to, jak Nový prales budujeme, ale i jakým způsobem funguje naše nezisková organizace. Došlo ale i na zajímavé a vtipné momenty, tvrdí vedoucí exkurze Lenka Najmanová: „Když jsme hovořili o firemním dobrovolnictví, jedna z účastnic tvrdila, že na Islandu by firemní dobrovolnictví nefungovalo, protože by firmy o takovou aktivitu neměly zájem a divili se, že máme sezonu plnou dobrovolníků. V terénu se chovali v porovnání s ostatními skupinami trochu legračně, protože na Islandu prakticky nemají lesy, takže si fotografovali listy, jehličí, stromy, brali si s sebou na památku větvičky, šišky apod.“

Islandská skupina k nám přijela na základě pozvání od o.p.s. MCN z Prahy.

Čmelákův nový přírůstek v pozemkovém spolku

Čmelák z veřejné sbírky zakoupil nové pozemky v Jablonném v Podještědí. Jedná se o dvě uměle vyhloubená vodní koryta, nyní zarostlá a zanedbaná, a proto připravujeme pro tuto lokalitu revitalizační projekt na obnovu mokřadů, tůň a luk. Parcely jsme získali za minimální hodnotu určenou soudním znalcem bezmála 25 000 od státního statku Bílý kostel v likvidaci.

Rostlina měsíce: Jedle bělokorá (abies alba)

Jedle bělokorá je statný jehličnatý strom s pyramidální až válcovitou korunou a dorůstá až do výšky 65 m. Ve střední Evropě roste v horských a podhorských oblastech, společně s bukem vytváří nyní již vzácné bukojedlové lesy. Zajímavé jsou její **šišky, které rostou vzpřímeně** a v době zralosti se rozpadají přímo na stromě. Jedle má **silný kulový kořen** a parohovité větvené postranní kořeny, je dobře zakotvena v půdě a téměř u ní nedochází k vývratům. Je ale velmi **citlivá ke znečištěnému ovzduší**, a proto ve 60. – 80. let 20. století v některých oblastech našich příhraničních pohoří téměř vymizela. Mladé stromky jsou stejně jako u buku silně poškozovány přemnoženou spárkatou zvěří. Dřevo jedle bylo používáno hlavně k **vodním stavbám**, dále jako stavební dříví nebo k výrobě šindelů a sudů. Dnes se vzhledem k poměrně vzácnému výskytu většinou používá při rekonstrukci dřevěných staveb a krovů historických budov.

Zelený tip: ekotaška nejen pro babičku

Dederonovým taškám a síťovkám už dávno odzvonilo, i když možná byste ještě nějaký exemplář u babičky ve skříni našli. Nakupování do látkových tašek se ale opět stalo módou, která je navíc i šetrná k životnímu prostředí. Látkové tašky můžete koupit s různými obrázky, my vám ji nabízíme s motivem Nového pralesa. Naše **praktická taška** je navíc certifikována jako „Earth positive“. Je vyrobena z **biobavlny** a při výrobě byly využity **obnovitelné zdroje energie** a přísně kontrolovány etické pracovní podmínky. Základní cena při osobním převzetí je 110 Kč, pro naše dárcy a dobrovolníky 90 Kč. Poštovné při zaslání na dobírku činí cca 80 Kč, při platbě na bankovní účet předem 40 Kč. **Udělejte radost svým blízkým originální taškou a oni si pak na vás vzpomenou při každém nákupu!** Kontakt: Šárka Jelínková, sarka.jelinkova@cmelak.cz, tel 777 744 938.

věnujte **originální dárek** darujte **kus pralesa**

Máte rádi přírodu a chcete pro ni něco konkrétního udělat? Na severu Čech, nedaleko Ještědu, vyrůstá Nový prales. Je to ve střední Evropě unikátní projekt, ve kterém sdružení Čmelák vykupuje pozemky se smrkovou monokulturou a přeměňuje je na přirozený a pestrý les, ze kterého se jednou stane i prales. Za sedm let se nám díky pomoci dárců podařilo vykoupit 35 hektarů. Abych mohli přeměnit další lesy, potřebujeme i vaši pomoc.

Podpořte Nový prales – udělejte radost sobě, svým blízkým i přírodě!

Přeměna jednoho čtverečního metru smrkové monokultury na přírodě blízký les stojí 18 Kč. Podpořte-li více jak 20 m² (360 Kč), zašleme vám dárkový certifikát a Pralesní noviny. Při objednávce nad 630 Kč – 35 m² získáte navíc originální dárek! O proměně přírody se můžete přesvědčit na nové naučné stezce nebo na exkurzi, kde vysadíte vlastní stromek.

Objednávku dárkového certifikátu lze snadno provést na

www.novyprales.cz

nebo na tel. 482 751 195
a 777 744 938, případně
info@novyprales.cz

 čmelák
SPOLEČNOST PŘÁTEL PŘÍRODY

